

عنوان مقاله:

بررسی و مقایسه ساختاری دو غزل از حافظ و نشاط اصفهانی

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب غنایی، دوره 16، شماره 31 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

اعظم فروغی پویا - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

عباس نیکبخت - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

محمد امیر مشهدی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر به بررسی و مقایسه ساختاری یک غزل از حافظ و دیگری از نشاط اصفهانی پرداخته است، که غزل نشاط به تقلید از غزل حافظ سروده شده است. بررسی ساختاری از رویکردهای جدید در نقد ادبی است که همگام با پیشرفت‌های زبان شناسی نوین ظهور یافت، این رویکرد متاثر از دیدگاه‌های ساختارگرایی قرن بیستم (پراگ) و مبتنی بر این اصل است که برای نقد و بررسی ساختاری یک اثر، باید اجزای آن را در ارتباط با کل سیستم بررسی کرد و هدف آن، تعیین تناسب اجزا با کل سازه‌های متن است. تحلیل عناصر یک متن و تاثیر آن در محتوای شعر، باعث دقت بیشتر منتقد در بیان شاعر می‌شود. این پژوهش به منظور بررسی ساختاری و با شیوه تحلیل مقایسه‌ای در جهت این امر که از لحاظ ساختار و ارتباط عناصر کدام غزل منسجم‌تر از دیگری است پس از اشاره به تعاریف ساختار، مکتب ساختارگرا و ارائه ویژگی‌های ساختاری، به تحلیل اجزای هر دو متن از لحاظ توازن‌ها و قاعده‌کاهی‌ها، تناسب میان اجزاء و محتوا پرداخته است. تحلیل‌ها حاکی از آن است که هر دو شاعر بین عناصر صوری و معنایی شعر برای انتقال پیام، ارتباط برقرار کرده‌اند، اما میزان تناسب در غزل حافظ، به دلیل هنجار‌گریزی‌ها و قاعده‌کاهی‌های آوایی، واژگانی و بلاغی نمود بیشتری دارد.

کلمات کلیدی:

فرمالیسم، بررسی ساختاری، غزل، حافظ، نشاط اصفهانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/860917>

